

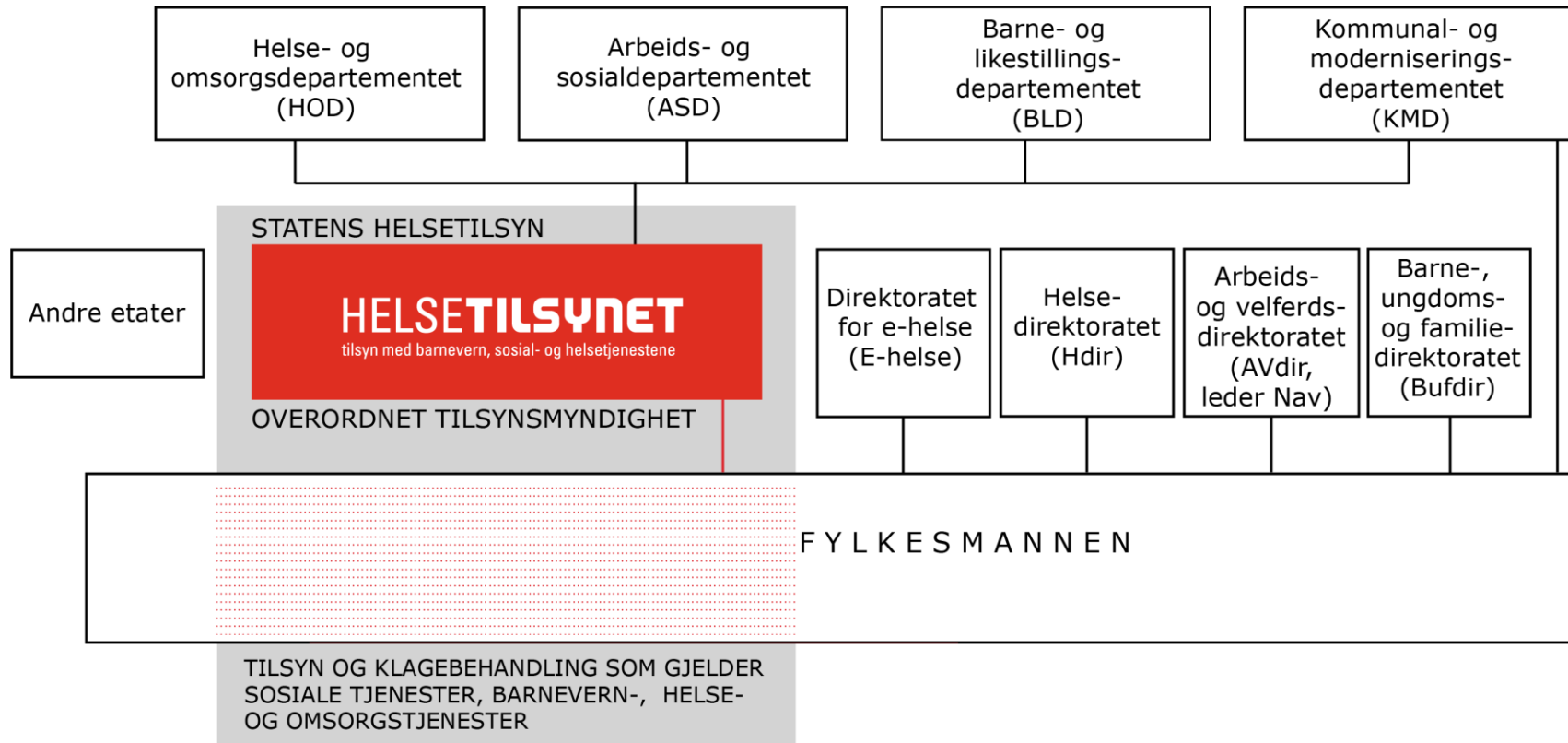
Normkonferansen – 26.-27. november 2019
«The Cube» - Clarion hotell og kongress Oslo airport

**Helsetilsynets «IKT-tilsyn» – Normen(es)
vokter og helsearbeiderens venn**

direktør Jan Fredrik Andresen

Statens helsetilsyn

Helsetilsynets plass i helseforvaltningen

Statlige virkemidler

- **Lover og forskrifter**
- Finansiering
- Organisering
- Utdanning
- Råd/veiledning

Helsetilsynet

Statlig tilsyn er å tilse etterlevelse av nasjonale lover og forskrifter, som

- stiller krav til hvilke tjenester befolkningen skal tilbys
- stiller krav til kvaliteten av tjenestene
- regulerer virksomheten til helsepersonell med autorisasjon
- gir befolkningen og brukere av tjenestene rettigheter

Lover og forskrifter er grunnlaget for tilsyn!

Verdimessige utfordringer?

Mellom

- den **normrasjonelle** tilnærmingen (juridisk tilnærming)

og

- den **formålsrasjonelle** tilnærmingen (medisinsk tilnærming)

Lover og forskrifter = samfunnets krav til tjenestene på vegne av brukerne

Hva er viktigst?

Nå en er frisk:

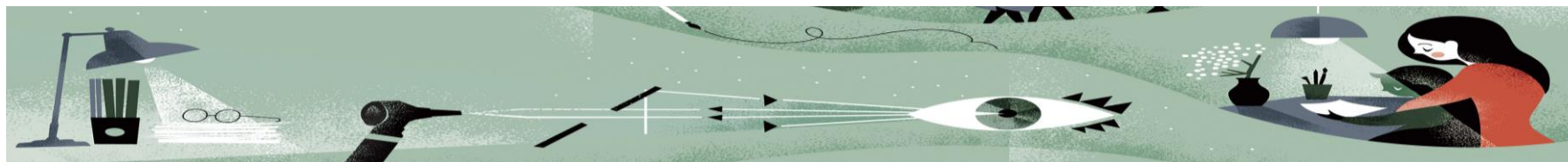
- Personvern

Når en er syk:

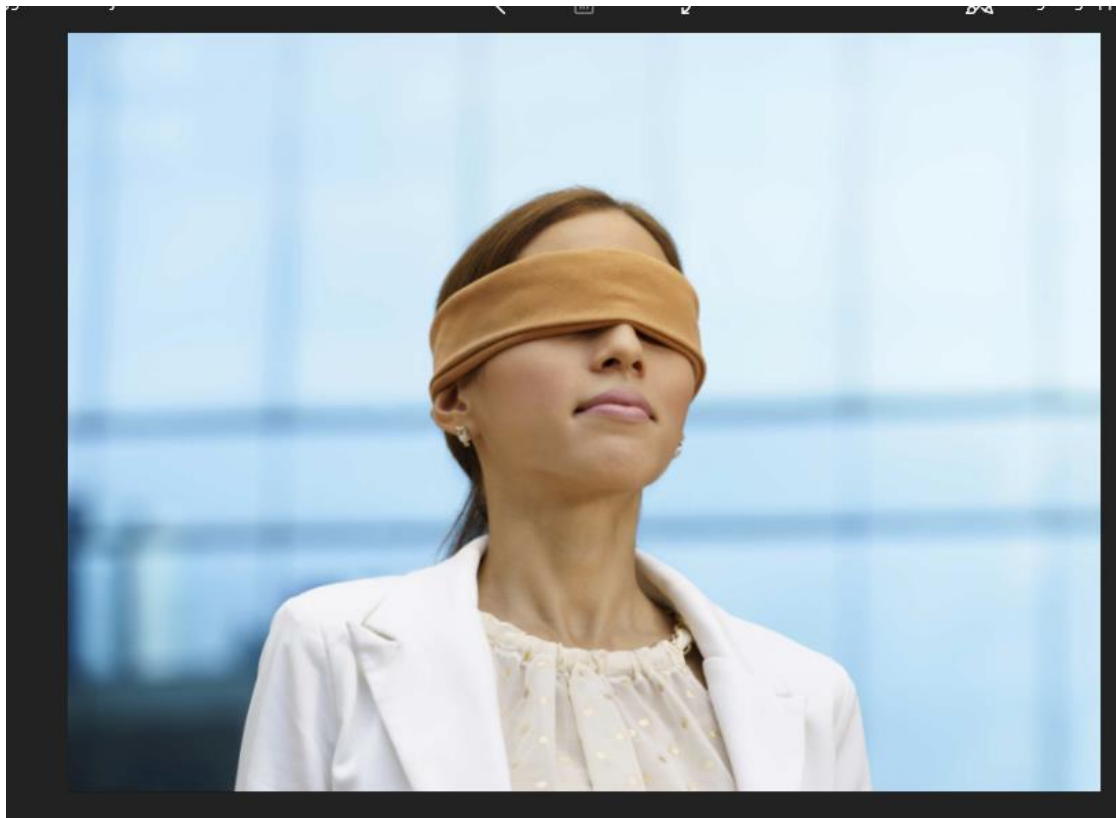
- Forsvarlig behandling
- forutsetter ofte enkel tilgang til alle relevante data
- IT-systemene må fungere

Hvis IT-systemene er gode – behøver det ikke bli konflikt.

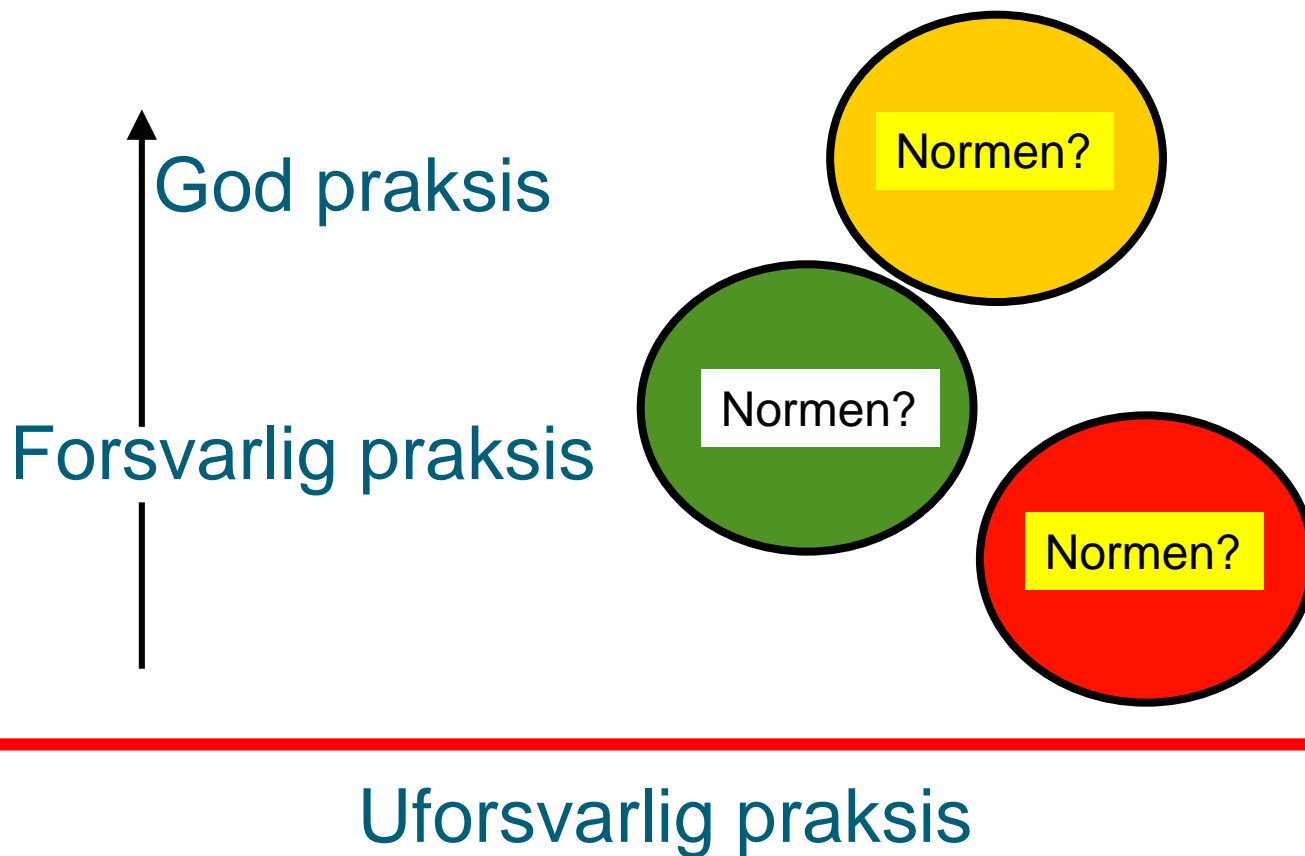
Helsetilsynets fokus er på forsvarlig pasientbehandling!

Helsearbeidere må slippe å jobbe i blinde!

God praksis og forsvarlig praksis

Helsetilsynet og IKT

- Prosjekt for å gjøre oss rustet til å gjennomføre tilsyn med IKT - vårt fokus er på:
 - *Helsearbeidernes verktøy*
 - disse er en forutsetning for forsvarlig behandling
 - *Beredskap*
 - verktøyene må være tilgjengelige
- 4 årsverk i prosjektet, opptrapping inntil 8
- I ferd med å starte noen mindre pilottilsyn.

Beredskap ved bortfall av IKT

Fokus på:

- er risikoen for bortfall kjent?
- er ansvarsforholdene tydelige?
- beredskapsrutinene ved bortfall
 - er disse gode nok til å sikre forsvarlig behandling?

Begrenset omfang:

- ett HF i hver region
- en større ideell/privat aktør
- en stor kommune
- begrenset til helsearbeidernes verktøy, ikke MU, styring av heiser etc.

Tilgang til *kritisk informasjon* om en pasient

Kritisk informasjon:

- informasjon som i en behandlingssituasjon kan medføre at planlagte tiltak endres, og kanskje redder pasientens liv eller forhindrer alvorlig skade. Slik informasjon finnes i mange system og må oppdateres manuelt.
- fokus her vil være internt i sykehus/virksomhet

Tilsynet vil ha fokus på:

- hvordan sikres at helsearbeideren har tilgang til korrekt kritiske informasjon i behandlingssituasjonen

Omfang:

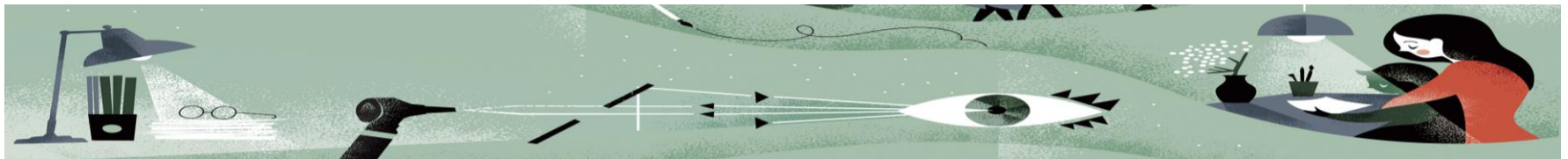
- starter i ett akuttmottak
- avhengig av funn, besluttet videre tilsynsaktiviteter.

Legemiddelsamstemming

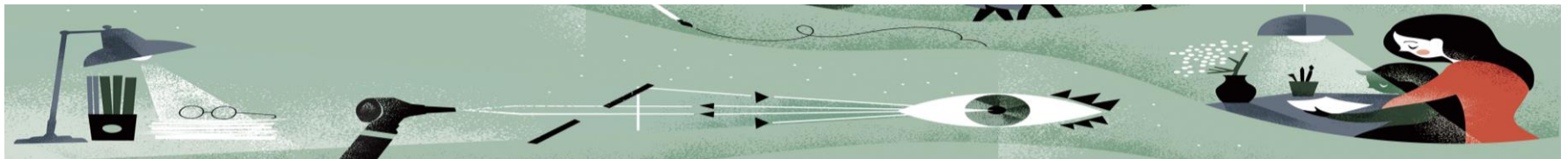
Tilsyn med IKT-støtte for legemiddelsamstemming dekker et område som har høy feilrate og lav brukervennlighet.

- manglende samstemming av legemiddellister er kjent som et betydelig pasientsikkerhetsproblem både nasjonalt og internasjonalt

Hvordan identifisere tilsynstema?

- Hendelser/varsler som kommer til Helsetilsynet
 - noe har skjedd og vi må undersøke
 - mange er knyttet til meldingsutveksling
- Planlagte tilsyn basert på risikovurderinger
- IKT-issues oppdages i andre tilsyn
- Samle ideer til mulige tilsyn fra mange kilder – vurdere disse ut fra risiko og vesentlighet.

Tilsyn med IKT-tematikk – nye utfordringer

- Et problem som oppdages, kan gjelde mange steder
- ‘Helsetjenesten’ produserer normalt ikke digitale innsatsfaktorer egenhendig
- Endringer skjer hyppig
 - tilsynene må være up-to-date
- Lovgrunnlaget er umodent?
 - Normens status?

Utfordringer og mulige fremtidige risikoområder

- Nettdoktor, e-mestring psykisk helsevern
- Klinisk kunnskaps- og beslutningsstøtte
- BigData
- Kunstig intelligens, AI
- Flere felles løsninger som Kjernejournal, helsenorge.no etc.
- Begrenset 'endringsevne' i travle helseorganisasjoner
- Høye forventninger om at ny teknologi kan løse mye
- App'er, smarte klokker osv.
- Innsending gentesting med varierende kvalitet via internett
- Akson
- Helseplattformen/utviklingen i de andre regionene.

Her er også mange muligheter for bedre pasientbehandling!

Men, vi må ikke glemme pasienten!

”Tillit er bra, men kontroll er bedre.”

Lenin

Her finner du oss:

www.facebook.com/Statens-helsetilsyn

twitter.com/Helsetilsynet

www.helsetilsynet.no